

Els treballs se publiquen baix la responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Trimestre..... 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Año V.—TARRAGONA, 21 Octubre de 1917.—Núm. 173.

Tarda grisenca

EN els set anys i un dia que'm fan la vida a can Buenos, el més amic meu és un fill de Montblanc, que per haver viscut molts anys a Tarragona i pel seu gran amor a la nostra ciutat nadiua, el considero com un perfecte tarragoní. Professem idees diametralment oposades. Ell és jaumí i jo de la *flamarada*; ell és un fervent catòlic i jo soc anti-religiós. No sempre aquí tot són flors i violes; si en algunes nacions d'Europa enguany és el de la fam, aquí és el de miseria. Això fa que, a vegades, s'ens apoderi del nostre ànim l'*spleen* dels anglesos. Si les dones, per a explaiarse, ploren, jo renego. Recordant les antigues relacions amb els carreters de Reus, de la meua boca, al desfogar-me, surt un reguitzell de paraules que posen lo més humà sobre lo més diví. El meu bon amic m'escolta amb calma benedictina, traduint-li jo pels seus ulls plens de bondat que en el seu fur intern pronuncia un: Alabat sia Deu!

Fa pocs dies, en una ocasió de mal humor, va dir-me que, tal volta, aviat seriem correligionaris. Davant la meua incredulitat va contar-me lo següent:

—El nostre rei Don Jaume no ha volgut ni vol casar-se. A la seva mort, doncs, quedarà sense successió. Acabarà amb ell la rama llegítima a la que correspon ocupar el trono d'Espanya. La major part de jaumins no volen esperar, per a definir la nostra orientació, a que aquell cas fatal es produïxi. Dintre poc es celebrarà una Assambléa per a acordar la línia de conducta a seguir. Quina serà aquesta? En plè coneixement de causa puc des d'ara fer algunes previsions. En primer terme: és lo més improbable, pels rius de sang que'ns separen, que s'accepti la monarquia actualment regnant a Espanya. Tal volta es proposi buscar entre els parents llunyans del nostre Rei al seu successor. Però tots són estrangers. Cap d'ells ha estat mai a Espanya. Aquest desconeixement de la nostra terra i, la vritat, el desengany que hem sofert amb Don Jaume al no volguer-se casar, fa que no'ns avinguem gaire a proclamar un nou rei. D'aquí, que lo més segur serà que'ns decantarem cap a la República. Del nostre lema «Deu, Patria i Rei», suprimida aquesta darrera paraula, ens sumarem o formarem un nou partit que amb preferència sostingui la nostra santa religió. En quant a Patria, si bé per nosaltres és Catalunya i per això en el nostre programa hi tenim consignat la seva llibertat interna, no és menys cert que hem somniat i aspirat a una Espanya gran, com era en els segles d'Or de la seva epopeia nacional. Casi mai els catalans, carlistes primer, i ara jaumistes, hem anat molt d'acord amb els restants correligionaris espanyols. Som, nosaltres, d'una altra raça. Forçós ens és, també, regoneixer que fóra de Catalunya, Valencia, Navarra i Vasconia no tenim partilars. Ademés, i això és essencial, és innegable que Catalunya té amics de renovació i lliberació. Si'ls altres espanyols no les senten, no tindrem més remei que rompre també, nosaltres, els jaumins catalans, les amarres.

En una serie d'exclamacions prorumpirem per coronament de les seves darreres paraules:

- Adeu, Espanya!
- Avui compleixen 203 anys.
- De Ponent ni gent ni vent.
- Fóra grillóns!
- Som i serem!
- Bon cop de falç!
- Visca la Patria lliure!

- Visca Catalunya republicana!
- De nou el pesimisme d'aquella tarda gris va invadingir nos.
- No podem ésser mai correligionaris.
- Per què?
- Vostès tenen el pensament fixat en el Passat; nosaltres a l'Avéner. Vostès son religiosos; el meu partit està format d'ateos en amunt.
- Dreta i esquerra. Vostès a la ciutats. Nosaltres a la muntanya; Davant d'un poble unit per a un fi comú no hi valdria tota la força armada de l'Estat.
- Espanya té una esquadra que'ns bloquejaria. Té, ademés, artilleria, caballeria i infanteria. Nosaltres tenim raó i'ns ampara el Dret, però estem indefensos.
- Una nova solidaritat, sense programa, ni mínim ni màxim, podria coralment establir-se entre tots nosaltres. En virtut d'ella, els socialistes catalans deurien pendre part a les conferencies internacionals de Estokolm i Berna. Nosaltres, per nostra part, ens dirigiríem al Sant Pare de Roma, i vostès, els francófils, a les potencies al·liades. ¿No és el fi d'aquesta guerra la lliberació de les petites nacionalitats oprimides? Al pan-catalanisme romàntic del seu amic Alfons Maseras correspon en les presents circumstancies un pan-catalanisme d'acció.
- Es vritat. Però els nostres parlamentaris prefereixen el siroll buit de Madrid al grà sa de la nou. ¿Es decidiran, alguna vegada, a seguir el verdader viarany, la nova orientació, que, en definitiva, ha de solucionar el plet de la nostra Patria?

L'humitat de la pluja fina que cau al carrer, atravesant la botiga, ens arriba fins al moll dels ossos. L'*spleen* torna. Amb perdó de la Lliga del Bon Mot i en honor de reis i prínceps (*a tout seigneur tout honneur!*) he enjagat el més bonic castell de foc de paraules ruentes apreses durant el meu contacte diari amb els carreters de Reus.

P. REDÓN.

Bons Aires 11 Septembre 1917.

En la mort de l'Emili Curull

MALAURADAMENT nostres fermes desitjos no van tenir l'eco necessari; els auxiliis prestats per la ciencia van ésser inútils o insuficients; els esforços sobrehumans de sa familia i íntims no van tenir l'alcanc esperat i nostre bon amic, nostre excelent company, l'Emili Curull, fou arrebatat del mon en la matinada del dimars, a la edat de 24 anys, després de patir una curta però crudel enfermetat.

El cop ha sigut terrible. No podiem esperar-ho. No ens ho volíem creure. Ens semblava impossible que nostre amic fos mort i davant de això, tots nosaltres, tots els qui feiem causa comú amb ell, els qui assidua i constantment estavem amb ell i gosavem de sa companyia, —que a tothora ens era per demés agradable—, acabavem amb una explosió de sentiment per la pèrdua i disort del amic volgut; de protesta contra això que no se hi pod fer res; de sed venjativa per l'obra sempre injusta de la implacable Parca. Pobre Curull!

Quantes i quantes vegades en moments d'esbarjo tindrem que recordar-te, tu que sempre, continuament, te'n era tan grat el dixertir te! Com no haurem de recordar-te, si en tots els nostres llocs hi has deixat imborrable recordança!

Allà aon era menester un qui ajudés als treballs en bé de nostra causa, ja social, ja política, allí hi

acudia l'amic Curull, prest a cumplir amb son comès, que, dit sigui en honor i gloria seva, ho feia amb gust, desinteresadament, i posant-hi tot el seu amor a fi de que del seu treball ne pogués resultar-ne la major quantitat possible de positiva finalitat.

L'estudi era una constant preocupació de l'amic volgutíssim, doncs que ja de petit sempre havia tingut a gran joia l'educar-se i instruir-se com el qui més i suara, amb el poc temps vacant que li deixava el seu treball l'ocupava per a estudiar, havent-ne tret el fruit de son esforç obtenint, recentment, el títul de practicant que exercia a maravilla, en caràcter suplent, en el Consultori municipal.

Dèiem que li era agradable el treballar i proves palpables ne son els molts i diferents càrrecs que desempnyà en les Juntés directives de les societats dels Mestres barbers, de «Gatzara, S. A.», de «L'Ara-nya», de l'UNIO NACIONALISTA REPUBLICANA, etc. Ademés, col·laborà en nostres columnes, éssent sa darrera producció el article que aparagué en el número 170; el qual ens plau insertar al peu d'aquest com a un sencill homenatge.

Les moltes i bones amistats que tenia en Curull se posaren de relleu en el trist acte de l'enterrament, en el qual hi acudí un nombrós acompanyament. Del fèretre hi penjaven hermoses corones de flors naturals amb sentides dedicatòries de sa desconsolada familia una, i les altres dels amics íntims, dels Mestres barbers, de l'UNIO NACIONALISTA REPUBLICANA i de RENOVACIÓ.

Descansi en pau l'amic volgut, quin record ens perdurarà en les nostres penses en temps indefinit; i a sa familia, que's trova en eixos moments sorpresa per tan soptada com irreparable pèrdua, li preguem vulga acceptar aquestes paraules com a una expressió del nostre més sentit condol, alhora que pugua mitigar-los-hi en lo possible el gros dolor que suara els embarga.

Per la Redacció,

P. OLIVELLA RIGOMÀ.

JOVENTUT

Conmou l'anima el contemplar les energies que's perden miserablement de ta sang jove, quan avui més que mai son necessaries la vitalitat de les mateixes. Si analisem amb deteniment les causes, observarem com a factor primordial l'apatia ben manifesta que la nostra joventut mostra a tot quant signifiqui quelcom de sacrifici i voluntat envers un ideal; per altra banda, l'embrutiment cada dia més accentuat i, per consegüent, més pernicios, produïx l'embrutament dels sentiments més elevats, convertint-los en hores de vici i corrupció, pagant com a tribut a eix benestar aparent i enganyós un esforç indègut de forces físiques, traient-ne generalment com a conseqüencia un funest epílec acompanyat casi sempre de torturadors sofriments. Davant de això, no podem per menys de dirigir-nos a vosaltres, homes del futur pervindre, invitant-vos a que reflexioneu la responsabilitat que sobre vosaltres canra quan en el dia de demà siga estudiada la passivitat donada an els anys més vigorosos i útils de vostra vida, a tota representació de dignitat i enaltiment que, com a homes, teniu el deure de realitzar.

Pensant així i capacitats de que, a més de les diversions i moments d'esbarjo, teniu quelcom més sagrat per a complir envers la societat i fent-ne d'això últim un desig rubert d'entusiasme, vos trobareu en la necessitat d'escullir de entre els ideals existents els que millor encaixin a vostre modo de ésser, caracteritzar generalment, ja en el propis actes com al ensemps en els procediments. Arribats que siguem en aqueix punt, és quan més atenció teniu de posar per a sapiguer esbrinar les diferents tendencies fonamentals en que la política se desenrotlla actualment i observarem, sens dubte, com de fet sols existeixen dugues forces oposades: una nomenada dreta, aon s'hi acoplen tots els formulismes vells, corcats i anacrònics i que, per consegüent, avui no tenen raó d'existir, i, segonament, descubrireu la força «esquerrana», la que aculleix baix la seva sombra les idealitats de justícia, progrés i llibertat humana. Si, per desgracia, vostres simpaties fessin decantar la vostra actuació envers les dretes, penseu en que, avui posser més que mai, serien una part integrant de la muralla que, inutilment, vol interposar-se a la ona potent i salvadora que amb velocitat gegantésca avança, remorant crits saturats de desitjos vehemets de democracia i llibertat i si, com es de desitjar, vostra conciencia vos dicta inclinació per les idealitats de puresa encarnades en les esquerres, no vacieu ni un segon en sumar-vos a les mateixes,

disposats, si es necessari, a arribar al més gran sacrifici en defensa d'eixos honorats ideals, pensant sempre que si fós arribat el moment deixarien ben complert el deure contret envers les aspiracions de redempció humana.

EMILI CURULL.
(Germinal)

La majoria de l'Ajuntament

DE la cultura i educació de la majoria de nostre Municipi, el conglomerat carco-datista-analfabet; se n'ha format ja concepte tot el poble, i una de ses entitats més independenta, la Federació local obrera, adreçada a l'Ajuntament el escrit que copiem, que posa de punta en blanc al regidor boche Jaume Nadal Delhom:

«Excmo. Sr.:

Reunido el Consejo de Federación local obrera, acordó acudir respetuosamente al Excmo. Ayuntamiento de su digna presidencia para protestar con la mayor energía de los conceptos y frases pronunciadas por el señor concejal D. Jaime Nadal Delhom en la sesión celebrada el día 30 del pasado mes, cuyas frases y conceptos constituyen un insulto a la clase trabajadora de esta, que, aun sin tener los medios de que dispone dicho señor concejal para adquirir la cultura necesaria para formar parte de una corporación tan respetable como el Excmo. Ayuntamiento, en todas las ocasiones y con mayor motivo en los periodos de lucha, ha demostrado su corrección y cultura, así en los actos que ha realizado como en la propaganda y exposición de sus ideales reivindicadores.

Este Consejo de Federación cree que no es el señor Nadal el más indicado para dar lecciones de educación y moralidad cívicas, cuando su representación, que debería ser expresión sincera del pensar de sus electores en este Ayuntamiento, la debe a la compra de votos en menoscabo de su dignidad y aprovechando el estado de miseria y desamparo de la humilde y sufrida clase trabajadora.

Asimismo esta Federación protesta de la restricción ilegal a que se vé sometido el público para asistir a las sesiones de nuestra Corporación municipal y de la presencia durante las mismas de la fuerza armada.

Esperando se servirá V. E. dar cuenta de la presente comunicación a la Corporación de su digna presidencia en la primera sesión que celebre, le deseamos salud y revolución social.

Tarragona 3 de Agosto de 1917.—El presidente, Antonio Llavéria.—El secretario, José Grogués.»

Malgrat lo tan dignament exposat per el Concell de la Federació obrera, Jaume Nadal Delhom, regidor per el Matadero, com si diguessim per la Calderilla, Konsul alemany, en la última sessió tornà a escupir son asquerós bilis contra un regidor que, quedant-nos curts, està amb dignitat i educació a tanta alçaria per sobre de Nadal, que encare que aquèl continuament la busqui fitant enlaire els vidres de ses ulleres, no la arribarà a alcançar mai.

Encare hi hán classes, Nadal.

DE LES LLARS HUMILS

LA MISERIA

Al amic Ferran Casals

EN la penombra del sostre taleranyat, enlluernada per l'oscil·lant llumanera d'oli; permaneixia tètrica l'estancia cada capvespre, quan la llum del zenit s'esmunyia amb el darrer esclat del llum i'l misteri de la nit, quan aixamplava llur mantell.

¿Qui no les ha vist les llars humils? Son esquivades als extramurs dels pobles; i en aquestes llars, hi produeix el mal de les xacres humanes un desenfré de basarda en la miseria que hi deambula. Arrupits de frets, are hi jauen aquells desventurats de la sort, mancats de robes i retuts de la malestrugansa que'l despietadament instint dels homes els isola del mon del viurer. Son els sérs llençats de la societat burocràtica i opulenta... que'ls fan ésser exilats del viurer en que'ls demés viuen.

El plor, com lenitiu del mal, hi fa presa en les llars humils.

Els captaires s'hi arredocen, defensant-se de l'inclemencia de l'ivern, mentres la neu cobreix la ciutat i les robes estiragarsades no poden escalfar la fredor del cos arraulit dintre'ls miserables vestits.

Els orbs, els esgarrats, i tota la multitud indefensa del treball que dona'l viurer s'hi arreuleixen en l'estanca fumada aon oscil·la la llumanera d'oli.

Els mals mes repugnants els hi fan presa en els humils... mes per çò resten isolats del mon, que no sent el plor dels infants que neixen sota l'opressió al coll d'un viurer degradat...

Com una lepra neix el contagi d'entre llur vida vagabonda i a voltes fins arriba al cor de la ciutat.

Es un sentiment el viurer de les llars humils. Es glaïen al sentirne la seva propenció. El caminant de la ciutat hi passa pel devant, hi sent la fetor que elles respiren i apresura'l pas per no esguardar miseries... el burgés, curullat d'opulencia ni l'hi sent alenar el cor un glatir de compassió, ni una amorositat envers la miseria qu'envolcalla com ne sinestra unes vides malaltices d'infants que hi neixen entre aquella esterilitat propença a la tuberculosi.

Jo l'hi sentit el baf malaltís de les llars humils en moltes ciutats i al passar-hi aprop, só sentit una afectació gran, veient que'l mal dels humans cau com un jou sobre de'ls disortats de la vida. ¡Si fossim més humans!

SALVADOR TORRELL I EULALIA.

Reus, Tardor 1917.

Galimaties municipal

Una lliçó de lògica i de gramàtica

L'article 119 de la Llei municipal diu lo següent: "Los tenientes reemplazarán al alcalde EN TODAS SUS ATRIBUCIONES, y los regidores a los tenientes, por el orden establecido en el artículo 52".

El complement qu'hem subretíllat, «EN TODAS SUS ATRIBUCIONES» es comú a las dos oracions que formen la clàusula copiada del article 119 de la Llei municipal.

Lògica i gramaticalment analisat, aixó vol dir: que'ls tinents reemplasserán a n'els alcaldes AMB TOTES SES ATRIBUCIONS; i que, igualment, els regidors reemplasserán a n'els tinents AMB TOTES LES ATRIBUCIONS que aquèts tenen.

Una de las atribuciones del primer tinent d'alcalde, es substituir al alcalde en la presidencia de les sessions.

«Es aixís» (i perdoneu-nos la pedenteria de'ls siglogismes) qu'el regidor, senyor Loperena, substitueix al primer tinent, senyor Orovio, luego, segons l'article 119, el substitueix assumint totes les atribuciones que te el primer tinent.

«Es aixís» que una de les atribuciones del senyor Orovio es substituir al alcalde en la presidencia de les sessions, luego el senyor Loperena, que ara fa de primer tinent d'alcalde, havia de presidir, en la sessió del dilluns passat.

Aixó es lo que diuen els fets, dintre de'ls ordes geràrquics de totes les corporacions. Quan el vice-president de una Corporació substitueix al president,

quan el secretari del Govern civil substitueix al governador; quan hi ha un jutge suplent en funcions de jutge definitiu, etc., els substituïts reemplassen sempre als substituïts amb totes les atribuciones que tenen aquets.

No hi ha, a dins de la Llei municipal, ni entre la abundosa jurisprudencia posterior, cap disposició que digui lo contrari, respecte a les substitucions de tinents d'alcalde per regidors, de lo que diu la pràctica corrent, entre les gererquies de tots els ordes: civil, militar, eclesiàstic, jurídic, etc.

Si el regidor que substitueix al tinent d'alcalde, el substitueix AMB TOTES LES ATRIBUCIONS que aquet té, menos en tals o quals, ¿perqué no ho diu la Llei? I, si no ho diu, ¿perqué s'ha d'interpretar acceptant aquelles excepcions?

Si es per costum, es una mala costum. I, si fos per la Llei, seria un absurdo de la Llei.

I, a nosaltres, ens simpatitza tot lo que siga protestar contra els disbarats.

L'Espanya Nova

EN l'Assemblea de Parlamentaris hi ha el començ ample i serè de l'Espanya Nova. Fou només la ridícula tirania del Govern del senyor Dato la que li feu assumir en son començ un aspecte dramàtic, la que voltà la seva majestat civil d'incidents en els quals s'excedí a sí mateix al deshonor del vell règim polític. L'Assemblea de Parlamentaris, en la seva propia natura, era una institució de magna elevació, d'ordre insofisticat i bellament actiu: una selecció del país en generosa funció creadora. El poder del senyor Dato i els seus companys, aquest poder mediatitzat, deprimat per la seva inèpcia, la seva impotència, la seva impopularitat, i que ha necessitat lucrar-se d'una incoherent revolta, iniquament explorada, per arrossegar-se uns quants mesos més a l'ombra de l'Exèrcit que el menyspreava; el poder del senyor Dato i els seus companys, qualificà de facciosa l'Assemblea de Parlamentaris. I ara, mentres penja grotescament en el coll del senyor Sánchez Guerra una gran creu, i el senyor Dato es trenca l'espina en les forçades reverències i salemes que simplifiquen la tàcita destitució del Poder executiu, l'Assemblea de Parlamentaris domina l'escena pública, amb la seva nota augusta, que a gratscient o no, va permeant d'una manera visible tot l'ambient polític espanyol.

Ha acabat l'era de les guerrilles endèmiques, de les contraposicions infecundes, dels dilettantismes oposicionistes, on es destriava i s'anul·lava la protesta del país contra la ignominia. Un alt sentit patriòtic ha coordinat els ideals. I, tot coordinant-los, els ha equilibrat. Els partits conserven, no cal dir-ho, les seves propies estructures, que descobreixen les gradacions dels anhels, però les masses espanyoles que acrediten veritables vibracions d'opinió, tenen, avui, IDEALS COMUNS. I no hi ha, no pot haver-hi obra més essencialment patriòtica que aquesta: la trasmudança de les divergències, i les oposicions en síntesis serenes. Ni el Govern pot ésser més un monopoli oligàrquic, en ple esceptimisme envers la vitalitat i consciència del país, i fent barata del públic esdevenir per uns quants privilegis personals; ni la paotesta tornarà a ésser incautament recelosa exclusivista, infecunda. L'Espanya Nova comença; una Espanya Nova on, com en tot el sistema europeu, ni el Govern sigui una ficció vil, ni l'ideal una il·lusió intangible.

Les conclusions de la secció primera de l'Assemblea de Parlamentaris son una garantia per la realització de les veritats geogràfiques i constitucionals. L'equanimitat d'aquestes conclusions, llur armonia amb el sistema polític del món civilitzat, llur insuperable precisió tècnica poden arribar a temps per a cloure el període de les dispersions, de les de-

XACOLATE ORTHÍ - TARRAGONA

Producte pur i de primera qualitat
El més ric en cacao
Aliment nutritiu per excelencia

rotes, amb les llunyanes amenaces rondinaires per la despoblació, la distribució d'Espanya en zones d'influència i la colonització.

COMENTARI

RÀPIDAMENT ens anem acostant al període electoral sens que, malgrat l'absoluta tranquil·litat que regna per tot arreu, segons les manifestacions del Govern i la nostra personal observació, veiem arribat el moment de tornar a la normalitat política.

Recentment s'ha suprimit l'estat de guerra després d'haver durat dos mesos sens cap motiu aparent, però continua la censura i la suspensió de garanties i probablement continuarem així mentres duri la vida política de don Eduard Dato, ex-governant a «la vaselina» i actualment vi-rei, amb facultats discrecionals, de qual actuació s'en ressenten les lleis de la Constitució i les llibertats públiques.

Cal cercar una fórmula per a fer eleccions amb censura, i com que per a tot hi han precedents, no deixarà de trobar-se'n un que justifiqui les majors absurditats que's puguin cometre per tal de que vagin encaminades a salvar el ministeri, els partits polítics avui en ús i altres coses més altes.

Mai com ara, en aquestes hores tràgiques de renovació, havia imperat la mentida i les velles fórmules polítiques, mai com ara ens havíem trobat tan orfes de bona administració i bon govern.

No cal doncs esperar que les properes eleccions siguin altra cosa que un seguit de falsetats, tupinades i abusos d'autoritat, allí on els ciutadans no sapiguin fer valer llur dret i imposar la legalitat relativa que's pot obtenir per tots els medis.

Esperem que els partits polítics catalans percatats de la importància que tindran les properes eleccions sabran organitzar una enèrgica campanya i posar-se d'acord els elements afins, per a donar batalla al caciquisme i foragitar a Catalunya els darrers restes dels vells partits dinàstics que encara gosen aixecar el cap a la nostra terra.

JEPUS.

Apunts per a la historia

FA unes setmanes, la majoria carlo-conservadora votà'l canvi d'hora per a celebrar les sessions, i a la primera que hi acudeixen les minories, les emprenen a insultar-les i a cometre arbitrarietats, confiant, de segur, que no havent-hi públic els hi sortiria tot com una seda; però la criada se'ls hi tornà *respondona*.

!Si tan sols fou per a fer aquestes valenties l'haver canviat d'hora les sessions, ja podran pregar a Deu que's restableixi prompte'l senyor Larin, per a que pugni presentar la proposició de tonarles a celebrar a les set del vespre, perquè la cosa no'ls hi ha sortit tan bé com volien!

Senyor Nadal: ¿per a dir certes parauletes a un company de Consistori tingué d'estudiar lleis i anar a practicar se a Alemanya? Home, per a aprendre tot això, sens moure's del celler de cà la Patxeca, o anant, tot lo més, algú rato al Serrallo, ne tenia prou; i de segur no fóra sol en posseir aquest bell parlar. ¡Lo que denen dir els vostres pares: tants quartos qu'ens costa la educació d'aquest noi i...

El dilluns prop passat, de bon matí, s'alçà el senyor Tino per a posar-se a treballar de ferm, puix que era dia de molta feina i no val a Badar, però serien les nou quan per telèfono el cridàren de Cà la Vila perquè convenia reforçar la majoria.

Al poc rato de ser-hi, un seu company, cooperant a la meritoria obra de la majoria, li enjega (conseqüència de no dominar bé la punteria) un tinté amb el líquid corresponent, enpastifant-li el coll i fent-li, de passada, una carícia a la *epidermis*.

Lo que diria al veure's tan mal parat:—¿Per a això em fan sortir de casa? ¿Així pagueu els bons serveis els meus *correligionarios y aliados*?...—

XABOP.

Fàbregas i Recasens

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giro
Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

P. Lloret i Ordeix

Advocat : Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 6 : Tarragona : Telefon 95

Gestió i intervenció d'operacions bancàries : Ordres de borsa

"American Trading Company"

NEW YORK

La més important casa exportadora de MÁQUINES per a ESCRIBURE reconstruïdes AMB TOTES SES PECES NOVES. *Primera categoria* «UNDERWOOD», model 5 «ROYAL», model 5 a preus ventatjossims.

Hi han també fortes existències de cintes per a màquines, paper carbó i tots els altres accessoris per a oficines a preus reduïts.

Agent a Tarragona: P. Olivella Ricomà

NOVES

Després de moltes i contínues visites per part dels comissionats del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria a l'alcalde i als diferents regidors que componen la Comissió de Governació, per a tractar de la tan necessaria qüestió de les Escoles de Comerç, s'ha lograt, en la reunió tinguda el divendres a la nit, que's dictaminés en el sentit de que l'Ajuntament acudís al concurs overt per la Mancomunitat de Catalunya per a creació d'una Escola de Comerç en la nostra ciutat. El dictamen en qüestió anà a la orde del dia de la sessió de aïr.

En la esmentada reunió, a més de la Comissió de Governació, hi assistiren nostres amics senyors Lloret, per la Cambra de Comerç i Diputació, i Figueras i Martí Bofarull pel Centre Autonomista de Dependents, havent quedat encarregat aquest darrer de la redacció de la corresponent instancia-peticionaria que amb aital sentit ha de elevar l'Ajuntament a la Mancomunitat.

Han sigut impossades fortes multes a uns carboners per vendre el carbó mes car del preu senyalat per la Junta de subsistències.

Felicitem al governador civil interí, senyor Afán de Ribera, desitjan li continui amb energia contra tots els que negocien amb la gana del poble.

Aïr reaparegué *El Progreso* i avui ho ha de fer també *La Lucha*, que des de l'Agost estaven sospesos de publicació. Ho celebrem, doncs que ja es hora de posar-nos tots junts a la brega, tan necessaria per als nostres ideals de redempció.

L'Ajuntament de Terrassa, en sessió celebrada el dia 12 d'Octubre ha acordat crear mitja beca per a pensionar un alumne de l'Escola Superior d'Agricultura que, tenint condicions i voluntat per a estudiar agricultura, es trovi mancat de recursos.

Es condició preferent per a aspirar a aquesta mitja beca el ser fill de Terrassa o d'un poble del districte de Terrassa.

Els aspirants es poden dirigir a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura, aon se'ls donarà tots els informes que sol·licitin.

Se sab d'altres corporacions i particulars que's proposen estimular i cooperar així a l'obra cultural de la Diputació de Barcelona.

El quadern de la *Lectura Popular* de la present setmana publica «Poesies», de la distingida escriptora Na Agna Canabás.

Al Negociat de quintes de l'Ajuntament hi trobaran les llicències absolutes dels individus del reemplaç 1905.

L'Escola Superior d'Agricultura ha començat les ensenyances del grau d'enginyers agrícoles, havent entrat a classes 45 alumnes.

El grau de tècnic agrícola, que's cursa a la mateixa Escola, ha estat modernament reformat: constituirà una ensenyança eminentment pràctica, utilíssima als agricultors cuidadosos que vulguin dirigir aciensadament les seves finques, de gran utilitat per als fills de propietaris.

L'ensenyança del grau de tècnic durarà dos anys i les classes, enguany, començaran al pròxim dia primer de Novembre.

S'admetran, ademés, matricules d'assignatures soltes, d'aquelles persones que per les seves especials condicions, no s'interessin per a la totalitat dels estudis.

Imprempta - de -
Llorens - i - Cabré

Carrer Fortuny, 4
- - Tarragona - -

Antigua Cerralleria : de la :

Vda. de Baldomer Baró

Plaça del Rei, núms. 7 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, bàscules, romanets, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., etc., baix la direcció den

PAURUIZ

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscrita en el Govern civil i en la Comissaria general de Segurs, segons mana la Llei.
 Director facultatiu: **DR. RABADA**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA
 Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i analisis micro-quimic d'orina i productes patològics.
 Sero Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.
BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA
 Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas
 i Metge de les Cases de Socors de Barcelona.
 Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.
 Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

Per a bons
EMBUTITS
 — de —
 totes menes
 — a la —
TOCINERIA
 DE
Antoni Ventura
 Unió, 11
TARRAGONA

HIMALAYA
 El rei dels
 licors estomacals
 FABRICANTS:
 Fills de Joan Vilá Granada
 MARCA REGISTRADA
 Gran Diploma d'Honor en
 l'Exposició
 de Buenos Aires
 Demareno en els cafés i pasteleries
 Indicat per a casaments,
 batetjos i banquets

Sastreria
Novitat
 = DE =
Lluís Montserrat
 PORTALET, 1
 PLASSA DE LA FONT, 51
TARRAGONA

Casa Literas
 Recomana al públic
 sos acreditats Cafés
 Torrefacció diaria
 Gran assortit de articles
 del ram de ultramarins.
 Garantia absoluta amb la
 calitat dels seus géneros.
 Servei a domicili
 MAJOR, 3
TARRAGONA

STOCK
Michelin i Dunlop
 Accesoris, i pe es soltes per a
Bicicletes,
Motocicletes
 i **Automovils**
 Oils lubricants, betzines i bujies.
 Vulcanització i venda de neumàtics i càmares per a tota classe de
 = = = Autos = = =
 Despaix i Exposició: MASDEU I C.^a
 Unió, 32 : : Teléfon 259
 Garage: Unió, 45
TARRAGONA

Colmado Central
 = DE =
FREDERIC MIRET
 Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves, vins, xampanyes i tota classe de comestibles.
 UNIO, 28 TELEFON 245
TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI
 DE
JOAN M. PIÑOL
 Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181
 Gran assortit de llibres raillats de totes menes i tamanyes. Escribantos. Plumes Stilografiques. Pesa-cartes. Copiadors, etc. Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat. Postals de totes menes i albums per a les mateixes.
PREUS SUMAMENT BARATOS

Menjadors del Jardí
 de Francisco López
 AUGUST, 15, I COMPE DE RIUS, 16
TARRAGONA
 Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endevant i a la carta.
 Hospedatnes per temporada a preus convencionals.
 Habitacions amb llum eléctrica

Hotel
Internacional
 Recentment inaugurat
 Confort modern
COMTE DE RIUS, 17
1 AGOST, 26
TARRAGONA

Petit Versailles
Bar de Moda
 Refrescos - Café - Licors - Dolços
 : de Restanrant :
 Explendit servei
 Piano eléctric - Overt dia i nit
 Rambla San Joan, núm. 49
 Teléfon, 242
Tarragona

FRANCISCO COCA
 Lo millor en comestibles
 RAMBLA CASTELAR, 24
 Corbates
 i : articles per a home
Gilbert Germans
 PREUS BARATOS

Sabateria :
LA MARIPOSA
 — DE —
 Joan D. ménech
 Calçats econòmics a mida i de luxe.
 : PREUS FICSOS :
 Grans existencies de totes mides i classes.
 2, Carrer Major, 2
TARRAGONA

Fàbrica de Braguers
 — I DE —
Aparatos Ortopèdics
(TRENCA TS)
 EL BRAGUER ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTSERRAT es el més pràctic i moderé per a la retensió i curació de les hernies per cròniques i rebeldes que siguin.
 Grans existencies de BRAGUERETS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la infancia i tot lo concernent a Cirurgia i Ortopedia.
 ESPECIALITAT
 EN LA CONSTRUCCIÓ DE
 FAIXES VENTRALS
CASA MONTSERRAT
 UNIÓN, 34 TARRAGONA

MOSTELLE
(RAIMOST)
 Suc de raims sense alcohol
THE GRAPE JUICE C. L.
LONDRES I TARRAGONA

El Vermouth més higiènic
 Un excelen refresec
 El millor aliment en les malalties i convalescencia
 Se ven per tot arreu

FERRETERIA MALLOL

Bateria de cuina — Eines de totes classes — Articles per a magatzems de vins i olis.
Objectes per a regalos :: Articles per a Sport
SANT AGUSTÍ, 9 i 11 - TARRAGONA